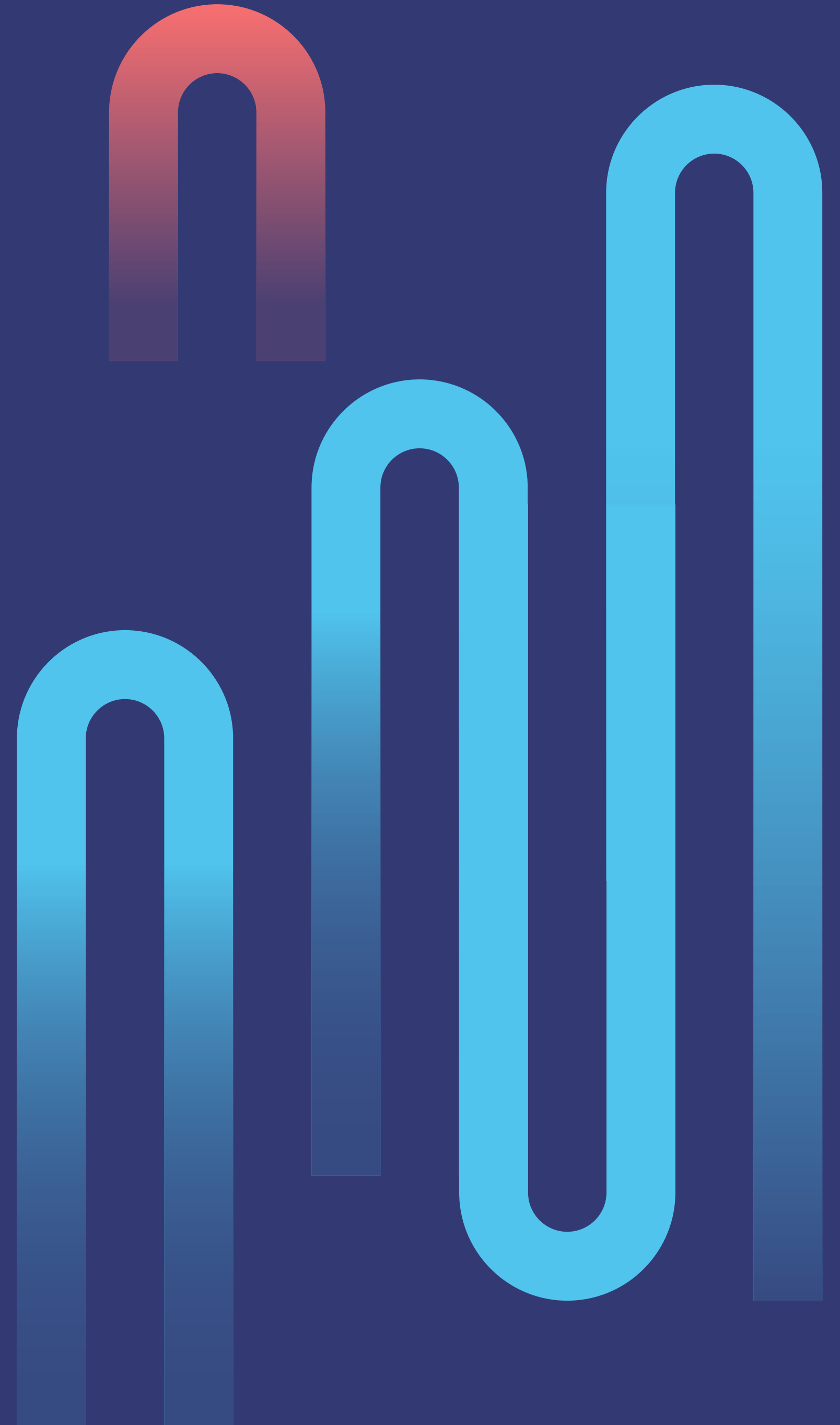

PARIMET POLITIKE PËR PËRMBUSHJEN E ACQUIS NGA AUTORITETET SHQIPTARE RASTI I BASHKISË SË TIRANËS

Demokracia u ndërtua mbi paradigmën që pluralizmi i mendimit siguron cilësi në proceset e vendimmarrjes. Përplasja e ideve të kundërta largon gjithçka që është e dobët, e panevojshme ose e keqe. Vetëm ajo që është e dobishme mbijeton. Për të shërbyer qëllimin e saj si përmirësuese e realitetit, politika mbështetet në rezultatin e interesave heterogjene të investuara në hartimin e politikave. Kur nuk kultivohet shumëllojshmëria, ky rezultat bëhet i pakët dhe degradon jetën e përditshme në vend që ta përmirësojë atë.

Parimet e procesit të aderimit në BE janë vlerat demokratike të hapjes, unitetit dhe solidaritetit. Për të triumfuar hapja, struktura monolite e politikës shqiptare duhet të goditet me risi. Sfera politike duhet shpalosë guxim për një angazhim të ri, shpikje për ide të reja, anti-konformizëm për mënyra të reja organizimi dhe ndriçim për një politikë të re. Në terma më pragmatikë, parimet që duhet të udhëheqin përmbushjen e acquis nga autoritetet shqiptare janë ato të një arene politike të hapur që ushqehet nga shumëllojshmëria e mendimit.

Është postulati më i madh i të gjitha demokracive, që pushteti politik është reciprok në vertikalitetin e tij. Ata që ushtrojnë pushtetin e tyre poshtë, e bëjnë këtë përmes legjitimitit që u japin qytetarët. Imagjino një litar që qëndron i qëndrueshëm pikërisht sepse tërhiqet me forcë të barabartë nga të dyja anët njëkohësisht. Nëse ajo qëndrueshmëri pushon së ekzistuari dhe fillon të anojë në një drejtim, ajo që tjetra palë duhet të bëjë është të tërheqë pak më fort. E njëjta gjë vlen edhe për pushtetin politik. Nëse shoqëria ndjen se pushteti politik nuk i ndihmon, duhet të ushtrojë më shumë forcë ndaj përfaqësuesve të saj.

Dy shpikje të mrekullueshme të inxhinierisë mekanike mund të ndihmojnë autoritetet në promovimin e një mjedisi politik të hapur për procesin e aderimit në BE. E para quhet 'feedback negativ' dhe ndodh kur rezultatet e një sistemi ushqehen përsëri në mënyrë që të reduktohen disavantazhet e rezultatit fillestar. Duke refuzuar t'i nënshtrohet normave të vendosura të status quo-së, dikush mund të krijojë një rreth të mbyllur të feedback-ut negativ, duke informuar ata që janë në pushtet se elektorati nuk është i kënaqur me veprimet e tyre. Në terma praktikë, nëse bashkia dështon të trajtojë shqetësimet mjedisore, kjo mund të çojë në rritjen e demonstratave publike, refuzimin e qytetarëve për të respektuar disa rregullore ose në rënie të pjesëmarrjes në votimet lokale. Reagime të tilla shërbejnë si një sinjal i qartë se ndryshimet janë të nevojshme për të përmbushur pritshmëritë e popullatës. Përsëritur me intensitet të lartë, në një hapësirë dhe kohë të madhe, kjo do të krijonte një presion mbi partitë politike për të ndryshuar sjelljen e tyre. Në shembullin e litarit, feedback-u negativ do të përkthehej në një ngarkesë elektrike të furnizuar nga personi në disavantazh, duke e detyruar tjetrin të ushtrojë më pak forcë, duke e stabilizuar përsëri litarin.

Në afat të gjatë, feedback-u negativ i aplikuar në sistemet politike funksionon pikërisht sepse minon shtyllën më të fortë të pushtetit: legjitimitetin. Por duke qënë se asnjë sistem politik nuk mund të funksionojë kotazi, shpërbërja e grupeve të vjetra të angazhimit social dhe politik do të kërkonte lindjen e angazhimeve të reja. Në terma të inxhinierisë politike, kjo përkufizohet si një feedback pozitiv, ku 'A' prodhon më shumë 'B', që nga ana tjetër prodhon më shumë 'A'. Politikisht, kjo do të thotë që angazhimi shoqëror hap rrugën për organizata të reja, të cilat nga ana tjetër ushtrojnë më shumë presion ndaj përfaqësuesve, duke i detyruar ata të tërhiqen plotësisht. Ose thjesht, kur dikush përdor një mekanizëm teknologjikisht të avancuar për të shtrirë pjesën e tij të litarit, ai e lë personin tjetër përgjithmonë të paaftë për të marrë epërsinë fituese.

Sinergjia e feedback-eve pozitive dhe negative do të krijonte një dinamikë të gjallë të mobilizimit shoqëror për trupin tonë politik, duke kontrastuar kështu me sistemin politik të tanishëm. Duke shfrytëzuar në mënyrë efektive si feedback-et negative ashtu edhe ato pozitive, Bashkia e Tiranës mund të transformojë pakënaqësinë shoqërore në një katalizator për ndryshime progresive. Kjo qasje jo vetëm që përputhet me objektivat e aderimit në BE, por gjithashtu forcon angazhimin e bashkisë për një qeverisje të përgjegjshme dhe gjithëpërfshirëse.

